

पाठ - 1 आर्यभट्ट

VII

मैत्रीयानम् कुरु किं लिङ्ग - १०

GOOD WRITE

शब्दार्थ
अभ्यास

प्रश्न 1 एकपदेन उत्तरत

(क) मैत्रीयानम् कीदृशम् यानम् अस्ति ?

वातानुकूलितम्

(ख) मैत्रीयानं कुत्र तिष्ठति ?

स्वस्थानके

(ग) निखिलः कस्मिन् नगरे वसति ?

दिल्लीनगरे

(घ) निखिलः विद्यालयं केन गच्छति ?

मैत्रीयानेन

(ङ) मैत्रीयाने काभ्यः पृथक् प्रकीर्णं भवति ?

महिलाभ्यः

प्रश्न 2- पूर्णवाक्येन उत्तरत ।

(क) केन यात्रा सुगमा भवति ?

मैट्रोयानेन यात्रा सुगमा भवति ।

(ख) मैट्रोयानस्य कपाटाः कदा उद्घाटिताः भवन्ति ?
यदा मैट्रोयानं स्वस्थानके तिष्ठति तदा कपाटाः स्वयंमेव उद्घाटिताः भवन्ति ।

(ग) मैट्रोयानस्य कः निश्चितः भवति ?

मैट्रोयानस्य आगमनस्य गमनस्य च समयः निश्चितः भवति ।

(घ) निखिलः कुत्र वसति ?

निखिलः दिल्लीनगरस्य उत्तमनगरे वसति ।

(ङ) मैट्रोयानेषु कस्य विशेषप्रबन्धः अस्ति ?

मैट्रोयानेषु स्वच्छतायाः विशेषप्रबन्धः अस्ति ।

(च) मैट्रोयाने किं वर्जितम् अस्ति ?

मैट्रोयाने धूम्रपानं खाद्यपदार्थस्य भक्षणं च वर्जितम् अस्ति ।

59

परस्परमेलनं कुरुत (Match the following)

(क) समानार्थकपदानि (Synonym)

1 यानम्	द्वाराणि 4
2 प्रबन्धः	ललना 5
3 विद्यालयः	कक्षम् 6
4 कपाटाः	वाहनम् 1
5 महिला	व्यवस्था 2
6 प्रकोष्ठम्	पाठशाला 3

(ख) विपरीतार्थकपदानि (Antonym)

1 निश्चितः	दुर्गमा 3
2 तीव्रम्	आगमनम् 4
3 सुगमा	ततः 5
4 गमनम्	अन्तः 6
5 इतः	मन्दम् 2
6 बहिः	अनिश्चितः 1

HW

6. निर्देशानुसारं विभक्तिं वचनं लिङ्गं च लिखत (Write the case ending, numbers and gender as directed.)

पदम्	विभक्तिः	वचनम्	लिङ्गम्
मैट्रोयानेन	तृतीया	एकवचनम् एकवचनम्	नपुंसकलिङ्गम्
कपाटाः	प्रथमा	बहु	पुं
यात्राम्	द्वितीया	एक	स्त्री
दिल्लीनगरस्य	षष्ठी	एक	नपुं
स्वच्छतायाः	पञ्चमी/षष्ठी	एकैव	स्त्री
महिलाभ्यः	चतुर्थी/पञ्चमी	बहुव	स्त्री
मैट्रोयानेषु	सप्तमी	बहुव	नपुं
जयपुरनगरे	सप्तमी	एकैव	नपुं